

ՕՐԱԳԻՐ

10 փրճ.

10 փրճ.

ՔԱՂԱՔԱՎԱՆ ԽՂՎԱՅԻՆ ԵՐ ԱՄԵՐՏԲԵՆԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ԲԷՃԷՊ 27

ՈՒՐԱՅԻ 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1873

Ե. Տ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 19

ԹԻԻ 1035

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Ազգային Ընդ. Ժողովոյ յառաջիկայ նիստը դռնփակ խնդրելու մասին 59 ե. ընտփոխանաց առ Ընդ. Ժողովոյ դիւանն մատուցած ստորագրեալ առաջարկութիւնը նկատողութեան առնելով ըստ այնմ հարկ եղած միջոցները խորհելու և տնօրինելու նպատակաւ չորեքշաբթի օր Ընդ. Ժողովոյ ամբողջ դիւանն, քացի Արտաշէսեան Ստեփան փաշայէն, պատրիարքարան երթալով Ս. Պատրիարքին հետ խորհրդականքէ և սակայն դեռ որոշում մը եղած չ'ըլլալով դիւանը վստիջ նորէն պատրիարքարան պիտի երթայ դռնփակ նիստին խնդրելու լուծելու:

Այսպիսով երեւոյթիւն մը Ա. Թիայի մէջ յօդուած մը հրատարակելով 51 երեւոյթիւնաց իրենց հանրագրին մէջ հարկ կը տեսնեմք. ըսած ըլլալն ժողովէն դուրս քուէ տուած ըլլալու նշանակութեամբ կըմբռնէ. սակայն անկողմնակալ դուրս ելի կարողցիր. հարկ կը տեսնեմք. ինչո՞ւ չը կարողացիր և «կառաջարկեմք» օրպէս զի այդ «ստորագրութիւնները» ժողովէն դուրս քուէ տալ նշանակելու հետեւ թիւնդ չը հաւէիր:

Որչափ ալ անկողմնակալ, որչափ ալ ժողովրդական և պարզ ըսենք՝ որ չափ ալ ժողովրդեան շողորդներ ասպարեզ իջան:

Մասին եթէ աշխարհ խօսի դուրս լուէ դռնէ Ազգային Ժողովոյ ներկայիս խնդրոյն մէջ դատաւորական կերպորանք չունենալու մասին, վասն զի դու Մասին ստորագրութիւն գրած ես ինձ հետ Ազգային Ժողովոյն կերպարանքը ներկայ խնդրոյն մէջ դատաւորական ըլլալուն համար:

Ի՞նչ չուտ մնացար զայդ. սակայն եթէ դու մոռցար՝ մենք չը մոռցանք:

Մեծապատիւ խմբագիր.

Ներկայ ամսոյս 2 ին կիրակի առաւօտուն յետ աւարտման եկեղեցւոյ խորհրդական ընկերութիւնը իր սովորութեան համաձայն պարգեւատրուած իրենց համար:

Հանդէսը կատարեց ի ներկայութեան Ռոտոքի առաջնորդ Գեր. Եզնիկ վարդապետի և մեծարգոյ հանգիստականաց. և 1845 659 թիւ կրող Բուժիչի երկաթուղոյ արժէտուն մը նուիրեց Ազգ. հեռագրանոցի խեղճ պատրաստութեան անշարժ կալուած մ'ըլլալու պայմանաւ. Հոգաբարձութիւնն ի դիմաց յիշեալ պատասխարելոյ չը վարանիր խօսին շնորհակալիք յայտնել հրապարակաւ խնայողական ընկերութեան ցոյց տուած մարդասիրական զգացմանցը համար. զորս կը վայելն ստէպ Հիւանդանոցի խեղճ պատասխարելը Այս առթիւ աւելորդ չը համարիր նաեւ յիշել թէ՛ յիշեալ ընկերութեան կողմէ Արապեան ճ. Գաբրիէլ Էֆէնտին ձրիարար 2 բաժին (184 և 246) թիւերն նուիրած ըլլալով արժանացած է պատասխարելոց արտաքին օրհնութեանցը:

Մնա՞ք յարգանք
Ի դիմաց Հիւ. Հոգաբարձութեան
Ատենագիր Ատենագետ
Ն. ԱՅՎԱՋԵԱՆ Գ. ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՍՐԱՅԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՀՕՐ

Ե Ի

ԲԱՂԱՔԱՎԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԱՑ

ԳՆԵՆԻՉ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑԵԱԼ ՅԱՏԵՆԻ ՍԶԳԱՅԻՆ

ԵՐՄՓՈՒԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

24 Օգոստոս 1875

(Դարձեալութիւն տես թիւ 1034)

Այս բոլոր պատմութեան մէջ երկու կէտ կայ որ Ս. Պատրիարքին ու քաղ. ժողովին իրարու հետ յարաբերութեանցը կը վերաբերին իրենց փոխադարձ սահմանադրական պարտաւորութեանցը նկատմամբ. Մէկն է Գառը գիւղի Թաղական խորհուրդին «տեսնապետէն» բացատրութիւն ուղղելու որոշման անգործադրելի մնալը. Ասոր համար Ս. Պատրիարքը կըսէ թէ քաղ. ժողովոյ որոշումները դիւանապետն ի գիր կառնու և իրեն կը ներկայացնէ ստորագրելու և գործադրելու համար:

Երբէք Թաղական խորհուրդոյ «տեսնապետէն» բացատրութիւն ուղղելու համար գիր չէ ներկայացած իրեն դիւանապետին կողմէն. իսկ դիւանապետն այս մասին ցուցած պատճառն այն է որ հրաժարագիրները Ս. Պատրիարքը դիւանին չէ՞ յանձնած. որ դիւանն ալ իր պարտքը կատարէր. Երկրորդ կէտն է Թաղական խորհրդականաց երեք հրաժարելոց հրաժարականները չընդունելու մասին քաղ. ժողովոյ որոշմանը համաձայն պատրաստուած պաշտօնական գիրերուն Ս. Պատրիարքին չըստորագրելը. Ս. Պատրիարքը կը յայտնէ թէ Սահմանադրութեան 9 րդ յօդուածին իրեն տուած իրաւունքը գործածած է. զի այն յօդուածը կը տրամադրէ որ Ս. Պատրիարքն իր բացակայութեան տեսն ազգային ժողովներու մէջ տրուած որոշումները պարունակող թուղթը դեռ չըստորագրած կալող է անոնց վրայ իր դիտողութիւնները յայտնելով խնդրել կրկին քննութեան յանձնել. Ս. Պատրիարքը կը յաւելու թէ նախապէս քաղ. ժողովին որոշած էր ընդունիլ երեք թաղական խորհրդականաց հրաժարականները և իր կողմէն նամակ մը գրուած էր առ Թաղական խորհուրդն որ մնացեալ անգամք իրենց պաշտօնը շարունակեն. մինչև որ հրաժարելոց տեղ. նոր ընտրութեան համար. պէտք եղած տնօրէնութիւնն ըլլայ ազգային վարչութեան կողմէն. թէ այս նամակը քաղ. ժողովին որոշման համաձայն դիւանապետն կողմէն իրեն ստորագրութեանը ներկայացած և ինք առանց բնաւ փոփոխութեան ստորագրած էր. և հիմա վերջին որոշման առաջնոյն հետ հակասութիւնը տեսնելով պարտաւորեալ էր դիտողութիւն ընելու. կը մնայ ուրիշ կէտ մը. այն է Թաղական խորհրդոյ բողոքին Տեսնական խորհուրդին յանձնուիլն առանց քաղ. ժողովոյ գիտութեան. Բայց երկու ներկատողութեամբ. Ա. վասն զի այս կէտը Ս. Պատրիարքին չը վերաբերիր ուղղակի. այլ իր արժանապատիւ փոխորդին. և Բ. վասն զի այս պարագայն ընդ. Ժողովոյ վերջին գումարման օրէն հաշիւն ի յայտ եկած է քաղ. ժողովին. որով այն օրը տրուած հրաժարագրին պատճառներուն իրեւ բացատ.

րութիւն չը կրնար ծառայել, Թանձնաժողովս չը մտաւ այս կէտին քննութեանը մէջ:

Ե. Ս. Պատրիարք Հայրն իր գահակալութեան օրէն սկսեալ 10000 զրշ. ամսական կը պահանջէ հակառակ նախորդ վարչութեան կրկին որոշման, որոնց մէջ Ս. Պատրիարք Հայրը համարիտ գտնուած է: Այս պատճառով ցմէկ Մայիս ներկայ տարւոյս 28392 զրշ. պարտական է Ս. Պատրիարքը կեդրոնական սնտուկին:

Նախորդ Բաղ. Ժողովը 1870 Օգոստոսի 1-ի նիստին մէջ ամսական 5000 զրշ. սահմանել է Ս. Պատրիարքին: Պատրիարքարանի մատակարարութեան ծախքերուն համար, և 1872 Ապրիլ 28-ի նիստին մէջ որոշել է այս ամսականը 10000 ի վերածել: 1871 Մայիս 1-էն սկսեալ հաշուելով, Ս. Պատրիարքը այս տարի Տնտեսական խորհուրդին յայտներ է թէ ինք սկիզբէն իր ամսականը 10000 զրշ. գիտէ և այնպէս կը պահանջէ: Այս տարւան Մայիս 15-ի նիստին մէջ Բաղ. Ժողովն այս խնդրովն զբաղելով Ս. Պատրիարքը հոն ալ միևնոյն յայտարարութիւնը ըրեր է: Բաղ. Ժողովը Տնտեսական խորհուրդին հրահանգ տուեր է է նախորդ որոշմանց համեմատ վարուել հաշուեկշիռի պորձողութեանց մէջ և Ս. Պատրիարքին ամսականի խնդիրը խնդրոց կարգին մէջ անցնցեր է:

Ս. Պատրիարքը յայտնեց թէ ինք երբէք 5000 զրշ. ըմբռնած չէ իր ամսականը, եթէ Պատրիարքարանի մատակարարութեան ծախսոց համար 5000 զրշ. որոշուել է: Այլ Պատրիարք մը Պատրիարքարանի մատակարարութեան ծախքէն ուրիշ ծախքեր ունի, որոնց մէջ գլխաւոր տեղ մը կը բռնեն ամեն օր իբրեւ: հասարակաց Հայր. իր դրութիւնը, զիմօղ խղճալի ազգայնոց մատուցեալ նուէր ու օգնութիւնները: Պատրիարքը ստակ աւելցնելու համար ամսական պէտք չէ որ առնէ, այլ միւս կողմէն ալ առած ամսականը պէտք է որ իր բոլոր ծախսոց բաւէ: Ահա ասոր համար և ոչ իսկ որոշեալ չափով կրնայ ամսական յատկանալ Պատրիարքին: Իսկ Բաղ. Ժողովն այս սկզբունքը չը կրնար ընդունիլ, զի Սահմանադրութեան 12-րդ յօդուածը կը տրամադրէ որ Պատրիարքը ազգային սնտուկէն իրեն յատկացեալ ամսական պիտի ունենայ:

Ահա, Տիրք Երեմիոսեանք, ասոնք են լուսաբանութիւնը որ կը հետևի Բաղ. Ժողովոյ ներկայացուցած կէտերուն ութին քննութենէն: Այս կէտերէն առաջին երկուքը, այսինքն Պօղոս վարդապետի խնդիրն ու Երուսաղէմ քաջուած հեռագրի խնդիրը, Պատրիարքին ինքնին տնօրէնութեանը կը վերաբերին: Սահմանադրութեան 8-րդ յօդուածին տրամադրութեանը ներքե կիսան, և Պատրիարքին ու վարչութեան ժողովոց իրաւասութեան սահմանին մեծ խնդիրը կը յարուցանեն:

նեն, որ միշտ քար գայթակղութեան եղած է Պատրիարքներու ու Ժողովներու համաձայնութեանը և իր Սահմանադրութիւնը մեծ խնամով կտրգարած է: Այս երկու ծանրակշիռ իրողութեանց մէջ Սահմանադրութեան գործադրութեանը նկատմամբ Սըրբազան Պատրիարքին պատասխանատուութիւնը աղատել է: առաջինի մէջ խառն ժողովոյ որոշման շնորհիւ որ ընդունել է խնդիրը Ս. Պատրիարքին կամացն ու պատասխանատուութեանը թողուլ, և երկրորդին մէջ ընդհ. Ժողովոյ որոշման շնորհիւ որ զՍ. Պատրիարքը հրահարել է բացառութիւն տալ Բաղ. Ժողովին, որով Ս. Պատրիարքն իր սահմանադրական պարտաւորութիւնը կատարել է: Իսկ նոյնինքն տնօրէնութեանց ու անոնց հետեւանացը նկատմամբ Ս. Պատրիարքին պատասխանատուութիւնն անխորհրդաւոր նացած է:

(Անացեալը երկուշաբթի)

Ե. Սիսակ՝ Թէլլալ Համբարձում աղային իրեն նկատմամբ հրատարակել տուած նամակին պարունակութիւնը: Մեղուի մէջ իւր ստորագրութիւնը կը ընդ սա խօսքերով կը հերքէ, և ինչ հերքում եւ:

Ահաւասիկ իւր խօսքերն: «Այսօր լսեցի որ իբրեւ թէ Աղթամարայ խաչատուր սրբազան ըսած ըլլայ մաքսատան քէսէտոր հաճի Արթին աղային որ Մահտէսի, վաղը ընդհանուր Ժողով կայ, և ամենի Ժողով հազիւ մէկ քանի տարին անգամ մը կը պատահի, ուստի մաքսատան նղայրեւրուն ըսէ որ վաղը գան և տեսնեն թէ Ժողովը ինչպէս իստ կընէ: Ինչպէս ատենան կը բացուի, և ինչպէս ընունութիւն և վիճարանութիւն կըլլայ:»

Կերևի թէ Մահտէսեանց ու մարդամեքենայից բառերը մէջ հերքում առը հաստատութիւն կը նշանակէ:

ՀԵՌԱՍԳՐԱՆՈՒՐ

ՅԱՅՐԱՊԱՆԱՆԴԱՆ

Հունիս 16-ը սեպտեմ

Անգղիոյ պատերազմական նուերուն Բրակ գետին վրայ (Սիւրբիէ) լրտեսելու համար զրկուած մակոյկները Գամախներէն մասնակապէս հրացանի բռնուելով ետ մղուեցան:

Բաղաքին աւերեցաւ. ծովապետն Բամբերիլ, որ անձամբ հրամանատարութիւն կ'ընէր, ծանրապէս վիրաւորուեցաւ:

Թայմզ լրագիրը Աշանթեցոց բարոյական ազդեցութիւնն աւելցնելու յատուկ ձախողուած մը կը նկատէ այս գէպը:

ՀԵՆՆԱՆԱ

Աթէնք 16-ը սեպտ.

Արքայական հրամանագիր մը շա-

բաթ օրը օրէնագրական Ժողովոյ նիստերը գոցեց:

ՆԵՐՔԻՆ

Երէկ ծանուցինք թէ մեծ եպարքոսին Փրկչի կարգին մեծ Ժապաւէնը շնորհուեր է Հելլենացաց Թագաւորին կողմանէ, Արդարութեան պաշտօնեայ Միտհաթ բաշա և Արտաքին գործոց պաշտօնեայ Բաշիտ բաշա ալ միևնոյն կարգին պատուանշանն ընդունել են:

— Գերմանիոյ Սաքս-Ալտէնպուրկի դուքսը երեկ յատուկ շոգենաւով Օտէսայէն մայրաքաղաքս հասեր է:

— Բարիդի օտմ գետաւանը Ալի բաշա չորեքշաբթի օր Մարսիլիայի շոգենաւով մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս իւր պաշտօնատեղին երթալու:

— Տօթէօր Սէրվիլէն էֆէնտի, որ իրաւագիտութեան երկրորդ աստիճանի վկայական ստացած է, պատեհադմական դործոց պաշտօնատան Խաստըան և Արդարութեան ատենին Միւսէյիդ ըլլալով, այս վերջին պաշտօնէն միայն հրաժարական մատուցեր է:

— Չինուորական Բժիշկ մը ազգաւ յոյն երկու տարեէ ի վեր իւր օրինաւոր կիսն ու չորս զաւակունքը երեսի վրայ թողլով, ուրիշ ազգական մը հետ ապօրինի յարաբերութեան մէջ կ'ընդունուէր:

Անցեալ չորեքշաբթի օր յիշեալ բժիշկին օրինաւոր կիսը և կնոջ մայրը գիրկն աւիրեն երկու տարեկան մէկ տղան առած ու զղակի բժիշկին յաճախած տունը կ'երթան: Ղալաթիա Պիթ Բաղար, և դուռը զարնելով բժիշկը կը խնդրեն, որուն հոն չ'ըլլալը պատասխանելով դուռը չեն բանար: Կիսն ու մայրը տանք դրան սեմին վրայ նստելով բժիշկին գալուն կ'սպասեն, որք որ հասնելուն պէս կիսն ու զոքանչը երկուքը մէկէն լալով պօռալով բժիշկին օձիքէն կը բռնեն, և բոլորտիքին խնուած հետքերքը բազմութեան մէջ երեսը վար առնելով կը քաշեն բռնի իրենց տունը կը տանին:

Յայտնի չէ թէ այս դասը բաւական եղած է բժիշկին, զինքն օրինաւորութեան և զգաստութեան անձնու:

— Թարապիացի պատուաւոր Յոյն ընտանեաց անդամ երկու երիտասարդուհիներ այս օրերս տարօրինակ պարագայով մը կը մեռնին, երկուքն ալ իրենց սիրահարներուն անդուսպ ցանկութեանը զոհ երթալով:

Ասոնց առաջինը Ժամանակէ մի վեր երիտասարդի մը հետ գաղտնի և մեղապարտ յարաբերութիւն մը հաստա-

տած ըլլալով, երիտասարդը իւր այդ-
ցօնութեան մօտաւորաւ արդիւնքը ան-
յայտ ընելու նպատակաւ, տեսակ մը մա-
հացու թոյն կուտայ իւր մօլորեցուցած
ցած սիրուհւոյն, որն որ թուեալորեւով
անմիջապէս կը մեռնի:

Երիտասարդը, որ բնութեւնով վը-
րայ է, տակաւին ձեռք անցած չէ:

Միւսն ալ, որ հազիւ 25 տարեկան
կոր, վեց տարիէ ի վեր ամուսնացեալ
երեք զաւակ տէր մայր մընէր: Այս կի-
նքն ամուսնանալէն առաջ սիրահար մը
կուսեցաւ, որն որ կնոջ զինքն արհա-
մարհելով ուրիշ մը իրմէն նախօրմե-
ծար համարեալն վրայ դարձեցած, վը-
րէժխնդրութեամբ լեցուէր և պատեհ
առիթ կը բնութէր. քինախնդրութիւնը
յագեցնելու համար, թէպէտ այդ դէպ-
քէն ի վեր վեց տարի անցիր էր, սա-
կայն մարդը միշտ կը հալածէր զկինն
մեռցնել սպառնալով զինքը, եթէ ան
պօրինաւոր փափաքը կատարել յանձն
չ'առնէ՛նա: Սիրահարն այնչափ կ'ընէ որ
կնոջ այրը վերջապէս կասկածի երթա-
լով, իւր դեռահաս ու անմեղ կինը
կ'արձակէ քովէն և իր ծնողացը տունը
կը շրջէ: Թշուառ կինը գրեթէ 5 տ-
միսէն ի վեր ամուսնէն բաժանեալ
կեանք մը կ'անցնէր երբ կիրակի երե-
կոյ ժամը 12ին միջոցները այդ վայա-
շոտ Յոյն երիտասարդը ճանքան յիշ-
եալ կնոջն հանդիպելով, իւր անամթ
առաջարկութիւնը վերստին կը կրկնէ
կնոջը, որն որ ուրիշ անգամներուն
պէս այս հերոս ալ կը մերժէ զայդ:
Ասոր վրայ երիտասարդը վայրագաբար
խեղճ կնոջը վրայ յարձակելով, փորձու-
նալով հարուած կուտայ և կը փախ-
չի:

Լեւոն չէրալտ կ'ըսէ թէ կինը,
իրեն վրայ յարձակում եղած ատենը,
փոքրիկ տղան գիրկն առած տանը դու-
ռը նստած է եղեր:

Զարագօրժը թէպէտ անմիջապէս
կը բռնուի, սակայն կինը իւր տունը
տարուելով քանի մը ժամէն կը մեռ-
նի:

Կնոջ ծեր մայրը կարի զգացուելով
այս եղբորական դէպքէն՝ խելքին կու-
գայ, զոր հիւանդանոց զրկել հարկ է
եղեր:

Տպագրական Տեսչութեան կողմէն
փուշ լրագրին ուղղուած ազդարարու-
թեան մը հետեւեալ օրինակը ընդու-
նեցիք ի հրատարակութիւն:

Փուշ զազէթաթը 819 նուսէրօլու
նուսիսիսիսէն Միթպուլաթ նըզամա-
մէսինէ վէ իրթարաթը վագայէ
մուղայըր պիր սուրէթաթէ թէճավիդ
քեարանէ լիսան իսթիմալ իլէ զադէ
թաճըլըր վաղիթիսիսին խարիճիէ չըք
մըշ, եանի մէճմուրէիլը ըէսմիլէ ալէյ-
հինաթ զէպանտիրաղըղա ճիւրաթ էյլէ-
միշ օլտուղու ճիհէթլէ էկէր պուստան
պէօյլէ տախի թատիրը լիսան իթմէղ ի-
սէ զազէթայը մէղքիւրըն լաղվ իտի:

Լէճէկի տէֆայի ախիլէտէ օլտարք իթ-
թար օլտուր:

Ֆիյ 77 րէճէպ 4.
Վէ 6 իլու 89

ՎՐԻՊԱԿ

Երեկուան թերթերուն 2րդ. երես-
առաջին սիւնակ, 2րդ. տողը. «միապե-
տական հետամուտ» խօսքը. «միապետա-
կան սկզբանց հետամուտ» պիտի ըլլայ:
Նմանապէս նոյն թերթին 6րդ. ե-
րես. երրորդ սիւնակ, 14րդ. տողը
«շնորհք» բառը. «ստացեր» պիտի
ըլլայ:

ՀՈՍ ԴՊՐՈՑ

ԱՂՋԿԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Այս վերջին երկու տարուանս մի-
ջոցին եէնի-Գափուի մէջ բացուած
դպրոցը՝ որ հիմա բաւական պզտիկ
կուգայ աշակերտաց թուոյն նկատմամբ
վերստին պիտի բացուի Սեպտ. 18/30
խափառար Մէլամիէ թաղին մէջ Էէք-
մէքճի Պաչիի փողոցը թիւ 16, ուր Պօլ-
սոյ մէջ վայելուած էն մեծագոյն առա-
ւելութիւններ կրնան ընծայուիլ աշա-
կերտաց:

Դպրոցին Տեսուչը Ամերիկայի մէջ
բարձրադասան դպրոցարկութեան և
մեծ փորձառութեան տէր դասատու
մըն էր. որուն աշակից են հոս ուրիշ
երկու Ամերիկացի Օրիորդներ ընտիր
յատկութեանց և հանգամանաց տէր:

Էարող դասատու Օրիորդ մը և
դասատու մը ունի դպրոցս արդի և
հին Հայերէն լեզուաց և ուրիշ ուս-
մանց համար:

Երեւոյի և Ամերիկայի այս տեսակ
դպրոցաց ամենէն ընտիրներուն մէջ
աւանդուած դիտողութիւնները հոս ալ
կ'աւանդուին անոնց մեթոտովը: Այս
հասակի տղոց իրենց հասողութենէն
վեր եղած բաներ սորվեցնելով պա-
րապ ժամանակ չ'վատնուիր, կամ զա-
նոնք միայն արտաքին ցոյց ունեցող
անօգուտ վարժութեանց զբաղեցնելով:
այլ դպրոց ընդունուածներէն ամենուն
ալ կատարեալ կըթու թիւն կը արուի
այն բաներուն մէջ որ ամենէն յարմար
են միտքը կըթելու և բարեկարգելու,
բարոյականը շտկելու և ֆիզիքական
օգտակար վարժութիւն մը տալու:

Աշխարհայոյցներ. երկրագունտեր
և բնական զիտնութեանց վերաբեր-
եալ պիտանի դործիքներ կը դոր-
ծածուին յիշեալ ուսմանց դաստիարա-
կութեանցը մէջ:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

Երկու բաժանումներէ՝ պիտի բաղ-
կանայ ճեմարանը, ուր բարձրագոյն
կարգին համար բաւական յառաջացած
աշակերտք պիտի ընդունուին:

Բարձրագոյն բաժանումը նախա-

պատրաստական դպրոցէն պիտի ընդու-
նի իր աշակերտները, և զանոնք յա-
ռաջ պիտի տանի բարձրագոյն դաս-
տիարակութեան կանոնաւոր ընթաց-
քով մը, որ երեք տարի պիտի տևէ:

ՊԱՅՄԱՆԻ

Գիշերօթիկ աշակերտաց համար 25
Օսմանեան լիրա է տորին՝ կանխիկ վը-
ճարելի երեք անգամէն՝ այսինքն Սեպ-
տեմբերէն մինչև Ծնունդ 9 լիրա, Ծը-
նդեան դադարումէն մինչև Զատիկ
8 լիրա, և Զատիկ-դադարումէն մինչև
ամառուան դադարումը՝ Յուլիսի մէջ 8
լիրա:

Աւօրեայ աշակերտաց համար դարձ-
եալ Սեպտեմբերէն մինչև Ծնունդ կան-
խիկ 12 արծաթ մէճիտիէ. Ծնդեան
դադարումէն մինչև Զատիկ 9 մէճիտիէ.
Զատիկ դադարումէն մինչև ամառուան
դադարումը 9 մէճիտիէ:

Աւօրեայ աշակերտաց ճաշ մ'ալ
ձրի կը տրուի կէս օրին:

Անգղիերէն և Տաճկերէն լեզուաց
և ձայնաւոր երաժշտութեան համար ա-
ւելորդ բան չ'պահանջուիր: Իրանոյի
դաստիարակութեան համար տարին 6 լիրա
պիտի վճարուի:

Մասնաւոր կարգադրութիւններ կըր-
նան ըլլալ Գաղիերէն կամ ուրիշ արդի
լեզուաց համար:

Գիրք աշխարհացոյց և ինչ առնուած
գնելով կը տրուին:

Ծնողք և դաստիարակութեան բա-
րեկամք կը հրաւիրուին դալ և տեսնել
դպրոցը իր կանոնաւոր վարժութեանցը
մէջ, բայց խոչընդոտ չ'ըլլալ և խանգա-
րել աշակերտները իրենց ուսմանքնե-
րէն և համարադրութիւններէն:

Ով որ ուզէ իր զաւակը դպրոց դը-
նել՝ պարտի երթալ դպրոց, կամ Պօ-
լիս Ֆինճանճըլար փողոց Ամերիկացոց
Պայպլ Հաուզ կոչուած շէնքը:

Կիրակի օրերը ոչ աշակերտ և ոչ
այցելու կ'ընդունուին, ոչ ալ որեւէ գործ
կը տեսնուի:

Ա. Զ. Դ.

Հրդեհ մարեալու համար Պ. Տիքի
հնարած ԾիճՈՒՑԻՉԻ անուն քիմիական
չրհանաց փորձը, որն որ Օգոստոս 8/20
ին գիշերը Բերայ տեղի ունենալիքը
ծանուցուած ըլլալով, կարևոր պատ-
ճառաւ ետ մնացած էր, այս անգամ
կայսերական կառավարութեան թոյլ-
տուութեամբ յիշեալ չրհանաց փորձը
պիտի կատարուի յառաջիկայ Սեպտեմբ.
8/20 շաբաթ գիշեր ժամը 2ին բառ
Տաճկացի Բերայ թաղամիւթ Թօթու Դըշ-
լասի բնուած զօրանոցին դիմացը:

ՔՕՆՍՍՈՒՆԹԻՆՍԻՅԷԻ ԸՆԿ.

Գէորդ Պէյ խան

Փողոց Եիւքսէք զաւարըթ թիւ 102

Հայկ. լրագր. 1909 թ. Դեկտ. 10

ՆՐՐՈՂԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԺՕԶԷՅ ԿԱՌՆԻԷ

Ս Կ Զ Բ Ո Ւ Ն Ք

ԲԱՂԻԲԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

Թարգմանեաց. 'ի Գաղղիականէ
Կ. Ս. ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ

Ի պէտս Ազգային վարժարանաց
Կը ծախուի Մասիսի գրասենեակը և
ամեն հայ գրավաճառաց քով: Գին 10
դր: Վարժարանաց համար հարկերին 20
գրղղ:

ԳԱՂՏՆԻՔ ԵՐԶԱՆԿՈՒԹԵԱՆ

Կ Ս Մ

ԱՌԻՍԱՏՈՒ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ԵՒ ԸՆՏԱՆԵԱՑ

Յ. ԱՐՇԱԽԻՐ

Երկրորդ տպագրութիւն

Երկրորդ տպագրութիւն և բն-
տանիքներու վերանորոգման նուիրեալ
այս օգտակար գրքին Ա. տպագրու-
թիւնը քիչ աւելոր մէջ սպասած բլա-
ւով երկրորդ անգամ ի լոյս բնծայեալ
կը ծախուի Հայ գրավաճառաց քով:
Գին 4 դրուշ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ի Կ. Պօլիս Պահճէ-Գաբու

Մեծ Մաքսատան դէմը Թիւ-15

Մեծ ՇԱՀ 300.000 ՖՐԱՆՔ

Մերձակայ Լատինական Հոկտ. 1ին
քաջուելիք Բուսէլի Երկաթուղեաց
Արժէթղթոց վիճակահանութեան բաղ-
դատմանը (չնայելիք գումարին թէ
ամբողջին և թէ մէկ չորրորդին) կը
ծախուին մեր Դրամատունը շահաւոր
պայմանօք:

Թէ Թուրքիոյ և թէ օտար տէրու-
թեանց ամեն տեսակ Արժէթղթոց փո-
խանակութիւնը կը լլան մեր Դրամա-
տան մէջ, և ոյնպէս նաև անոնց կտրոն-
ները կը գնուին գոհացուցիչ կերպով
բոլոր արժէթղթոց մինչև հիմայ տեղի
ունեցած վիճակահանութեանց վրայ
մանրամասն տեղեկութիւն կը տրուի
յաճախորդաց:

ՏԷՄԻՐԳԱՓՈՒԼԵԱՆ ԵՒ ԶՕՊԱՆԵԱՆ ԸՆԿ.

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷԼԷՐ

ՎԷ ԲՕՄԲԱՆԵԱՍԸ

Իշպու 1873 սէնէսի Աղօթօսըն
կաթիլատաքնտան կթիպարէն կէլէճէք
1876 սէնէսի շէհրի Աղօթօս կաթիլ-
ատաքնա գատար 36 մահ այ պէ այ պի-
րէր պուշուք իկիրմիլիք սիւմ Մէճիտիլէ
թէտիլէ իտէրէք, Բուսէլի Թիմուր Ե.Օ.
լու իսթիքրաղ սէնէտաթընտան 100 վէ
Պուքրէշ շէհրի իսթիլգրաղ սէնէտա-
թընտան 200 քի ճէմէն 300 ատէտ սէ-
նէտաթըն, 33 տէֆա քէշիտէ օլունա-
ճագ գուրատէն իտպէթ իտէն իքրա-
միլէ պախթընտան իզաէ պիր. հիտէ

Իթիպարը իլէ իսթիֆատէ կյէմէք, վէ
վատէյի մուայեհէնէսի մուհրազիլէ օլ-
տուքտէ՝ Բուսէլի Թիմուր Ե.Օ. Լու
Թիգրաղընտան պիր ատէտ վէ Պուքրէշ
շէհրին քէզալիք իսթիքրաղընտան իքի-
ատէտ քի ճէմէն 3 ատէտ ասըլ սէ-
նէտէրէ սահիպ օլմագ իւզրէ Զուլաճի
խանընտա Պէրպէրէն Գիրատէրէր վէ
շիրքէթի Թարաֆընտան պու քէրէ 100
ատէտ սէնէտ Թանզիմ օլունարագ թէ
տալիլէ չըգարըմըշ օլմաղլէ, հիտէ-
տար օլմաղլէ րաղիպ օլան վէ տահա
էթրաֆըրճա մալիւմաթ թալէպ կյէյէն
զէվաթըն խանը մէզքիւրտէ 43 նօմէրօ-
լու օտայէ թէշրիֆ կյէյէլէրի զըմըն-
տա իլանը քէյֆիլէթտէն իպթիտար
զըլմըն:

Դ Ե Ղ Ա Ր Ա Ն

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ԳԱՎԱՅԵԱՆ

Սամաթիա Հաճի-Գատըն ճատտէսի

Թիւ 13

Վերոյիշեալ գեղարանը կը գտնուին
ամեն տեսակ գեղեր, որոնց ընտրու-
թեան և թարմ ըլլալու մասին խիստ
մեծ փոյթ տարուած ըլլալով, չափաւոր
գնով կը ծախուին յաճախորդաց: Սա
ևս հարկ կը համարուի ծանուցանել որ
ամեն շաբաթ օրերը ժամը հինգէն մին-
չև ութը վերոյիշեալ գեղարանը պիտի
այցելէ Տօթթօր Գրիգոր Էֆէնտի ճէ-
րահան, որ ձերբարար պիտի նայի բոլոր
հօն ներկայացող հիւանդաց:

Պատիւ ունիմք արգոյ հասարակու-
թեան ծանուցանելու որ գրամական
ամեն տեսակ առևտրոյ համար մեր բա-
ցած Դրամատան մէջ խիստ շահաւոր
պայմանօք և բուն Պօրսայի գներով
փոխանակութիւնը կը լլան թէ Թուր-
քիոյ և թէ օտար տէրութեանց այլևայլ
արժէթղթոց և իրենց կտրոններուն,
նոյնպէս նաև մետաղեայ դրամոց վը-
րայ:

Կը ծանուցանեմք նաև թէ մեր
յայտարարութեանց համեմատ արտա-
դրած 100ական բաժիէ բաղկացեալ
Առաջին Երկրորդ Երրորդ և Չորրորդ
Շրջաբերութեանց Բաժնէթղթերն ամ-
բողջապէս վաճառուած ըլլալով, այս
անգամ Հինգերորդ Շրջաբերութիւն
անուամբ նոր Բաժնէթղթեր արտա-
դրած եմք, որով ուզողը կրնայ ամա-
կան մէկ ու կէս Արժաթ Մէճիտիլէ
վճարքով երեք տարուան միջոցին տէր
ըլլալ մէկ Բուսէլի Երկաթուղի և մէկ
Պուքրէշի փոխառութեան բուն արժէ-
թղթոյն, և դարձեալ երեք տարի
չարունակ մասնակցի մեծագումար
պարգևներ աշնոյ 200 հատ Արժէթղթ-
ոց 33 անգամ քաջուելիք վիճակա-
հանութեանց:

Մանրամասն տեղեկութիւն առ-
նուլ ուզողը կրնան դիմել մեր Դրա-
մատունը:

Տէմիրգափուլեան և Զօպանեան Ընկ.

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

ԱՄԷՐԻԿԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷԻՎԷ ՏԷՐՕ-
ԶԻԹՕՍՈՒ

ԹԱՆՊՈԼ ԵՒՆԻ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆՆ

ՆՈՒՄԷՐՈ 16

Կէրէք մէզքիւր մաղաղատա այրը-
ճա պիր տէ եհնի էճղախանէ քիւշառ
վէ Թախսիսի իլէ Թաղէլիլի վէ էհվէն-
իլի ճիհէթլէ միւշթէրիլէրին խօշնաւտ
իտէճէք սուրէթտէ հէր նէվի էճղալար
սաթըլմագտա իտէ, կէրէք բէրէքէն-
թէ, վէ կէրէք եէքիւն օլարագ, հէմ
պահաճա էհվէն, վէ հէմ ասլա հիլլէ-
վիզ օլմագ շարթը իլէ, աթիտէքի էճ-
ղալար ֆիրուսթ օլունմագտա տըր:

Չէլիք շուրուպլարը էնվայի թիւր
իւսի, քէզալիք չէլիքի շարապլար
պալըգ ետղլարը, իքսիլէր, մատէն
սուլարը, գընագընա շարապլարը քեաֆ-
ֆէսի չէլիքի օլմագ գալիլլէ, միտէյէ
գուվվէթ վէրիճի Գագաօ գահվէսի
սլեա չիգօլաթալար, հէր նէվի Պօրտօ
շարապլարը, մատէն սուլարը, վէ հիշ
պիր հիլլէսի օլմայան պիրինճի պալըգ
ետղլարը, քէզալիք գօգուլու էշեալա-
գասըգ պաղլարը, գօրտէ, քէչի մէմէ-
ոի, թէնգըլէլէր, աիւրիւ տիւրի
պաղլար, վէ հէր տիւրիւ գարը վէ եր-
քէք խասթալըղլարը իլին հէր նէվի է-
լաթլար, ամէրիգան կէվրէյի հէր ճիսա-
տէս գըլէ իլէ վէ գուլու իլէ պուլուն-
տուղու վէ սայըր տիւքքեանլարտան
էհվէն ֆիլաթ իլէ սաթըլաղը իլան օ-
լունուր:

Քէզալիք Էօքիւրիւկ իլին եհնի իհ-
տա օլունմուշ օլան շուրուպլարտան
մաատա բէք չօգ բրօվալար իլէ ֆայտա-
լը օլտուղու թաստիգ օլունմուշ, կէրէք
Ասիթանէտէ պուլունան, էճղաճըլարա
վէ աաշրալարտա պուլունան էճղաճը վէ
հէքիմլէրէ զայէթ էհվէն ֆիլաթլէ սա-
թըլմագտա տըր:

Պու տէֆա Միլանտան եհնի իճատ
օլունմուշ սօլֆաթօսուղ սըլմա հապը
գուլուսու 12 դշ սաթըլըր:

Սաշ վէ սագալ պօլասը Վմէրիգա-
նըն վէ ֆրանսանըն պիրինճի ճիսլէրին-
տէն, Բիրէ վէ Թաշթա քէհլէսի իլին թօղ
հալիսի պուլունուր, վէ էլիքսի տէ
օգգա թապիր օլունան եհնի իհթաղ
օլմա իլէն միտէյէ վէ վուճուտէ զայէթ
գուվվէթ վէրիճի մէզքիւր մաղաղատա
սաթըլմագտա տըր:

Մէզքիւր քեաֆֆէյի ֆիրուսթ օ-
լունան էճղալար վէ ալաթլար, կէրէք
Լօնտրանըն էն մէշուր ֆայրիգալա-
րընտա, վէ կէրէք Պէրլինտէ Միլան-
տա, վիէննատա, ֆարիտտէ վէ իթալ-
եատա պուլունան մէշուր ֆայրիգա-
տան կէթիլեմէքտէ տիր:

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ
ՕԳՕԷՆ ԻՕԶԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԻՕԶԱՍԱՐԵԱՆ
ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ
ՎՅՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7